

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie przeciwko **P. S.** ,
oskarżonemu o czyn z art. 212 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 25 września 2025 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Toruniu
z dnia 18 lipca 2025 r., sygn. akt V KO 147/25,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Toruniu postanowieniem z dnia 18 lipca 2025 r., sygn. akt VIII K 159/24, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy **P. S.** , oskarżonego o czyn z art. 212 § 1 k.k., innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że z treści opinii biegłej wynika, że oskarżony ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, tym samym stawienie się oskarżonego przed Sądem Rejonowym w Toruniu nie jest możliwe. Z opinii wynika, że oskarżony stawia się na

wizyty w Poradni w Poznaniu, tym samym nie można wykluczyć, że mógłby również stawić się przed sądem najbliższym miejsca zamieszkania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter instytucji uregulowanej w art. 37 k.p.k., podkreślając, że zbyt szerokie jej stosowanie może spowodować skutki wręcz sprzeczne z ratio legis powołanego przepisu, osłabiając poczucie zaufania nie tylko do konkretnego sądu, lecz również do całego wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie SN z dnia 4 sierpnia 2000 r., II KO 156/00, Prok. i Pr. 2001, Nr 1, poz. 9). Pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości w znaczeniu nadanym przez przepis art. 37 k.p.k., wyraża się w zagwarantowaniu realizacji prawa do rzetelnego procesu, a to poprzez dyrektywę rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.), jak też realne prawo oskarżonego do uczestnictwa w procesie (art. 374 § 1 k.p.k.). W sytuacji zatem, w której stan zdrowia oskarżonego uniemożliwia realizację powyższych gwarancji, zaś przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu wyeliminowałoby zaistniałe przeszkody, uznaje się, że zachodzi wyjątkowy przypadek, uzasadniający zmianę właściwości miejscowej sądu w powyższym trybie (zob. postanowienie SN z dnia 8 lutego 2023 r., IV KO 3/23).

W przedmiotowej sprawie jako przyczynę uzasadniającą przekazanie sprawy Sąd Rejonowy wskazał stan zdrowia oskarżonego. W sprawie zasięgnięto opinii biegłej sądowej, która wskazała, że zawarta w aktach sprawy dokumentacja medyczna datowana jest do listopada 2024 roku, co wyklucza możliwość ustalenia aktualnego stanu zdrowia oskarżonego. Z dostępnych danych wynika, że oskarżony leczy się farmakologicznie i stawia się w Poradni Chemioterapii na wizyty, co wskazuje na możliwość stawiania się przed sądem najbliższym miejsca zamieszkania. Biegła jednocześnie odwołała się do znajdującego się w aktach orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności orzeczonemu do czerwca 2026 roku, który oznacza niezdolność do samodzielnej egzystencji, a tym samym biegła uznała, że stawienie się na rozprawę jest niemożliwe.

Treść opinii sądowo-lekarskiej, która nie jest jednoznaczna w swej wymowie, jak również dane zawarte w aktach sprawy wskazują, że decyzja o przekazaniu sprawy innemu sądowi do rozpoznania jest przedwczesna. Biegła jednoznacznie wskazała, że nie sposób ustalić aktualnego stanu zdrowia oskarżonego bowiem zawarta w aktach dokumentacja medyczna kończy się na listopadzie 2024 roku. Zatem nie sposób w oparciu o takie informacje kategorycznie wskazać, że skazany w aktualnym stanie zdrowia będzie mógł stawić się czy to przed sądem znajdującym się najbliżej miejsca zamieszkania, czy też przed sądem właściwym do rozpoznania przedmiotowej sprawy. Nie jest bowiem znany aktualny stan zdrowia oskarżonego, a okoliczność ta w żadnym zakresie nie została przez sąd meriti zweryfikowana. W aktach bowiem brak jest informacji czy od listopada 2024 roku, zaistniały nowe okoliczności, rzutujące na kondycję zdrowotną oskarżonego. Nie wyjaśniono zatem w sposób jednoznaczny, jaki jest aktualny i rzeczywisty stan zdrowia oskarżonego, co uniemożliwia przyjęcie, że oskarżony będzie mógł stawić się w sądzie znajdującym się blisko miejsca zamieszkania.

Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika jednoznacznie, że zły stan zdrowia, jako podstawa skorzystania z instytucji przekazania sprawy innemu równorzędnemu sądowi, musi być niewątpliwy, a także potwierdzać, że z jego powodu niemożliwe jest rozpoznanie sprawy z zachowaniem procesowych gwarancji przez miejscowo właściwy sąd, ale zarazem nie ma przeszkód do takiego rozpoznania sprawy przed sąd wyznaczony według właściwości delegacyjnej (zob. postanowienie SN z dnia 26 czerwca 2025 r., V KO 80/25; postanowienie SN z dnia 16 maja 2025 r., II KO 106/25; postanowienie SN z dnia 5 kwietnia 2024 r., III KO 31/24; postanowienie SN z dnia 27 września 2023 r., V KO 69/23).

Sąd Najwyższy, nie znajdując zatem podstaw do uwzględnienia wniosku, orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł.]

